REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Župančičeva 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17
F: 01 369 67 19
E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

SODO d.o.o.
bostjan.topolovec@sodo.si

Prosimo, da se pri odgovoru sklicujete na našo številko.

Številka: 007-548/2016/67
Datum: 13. 9. 2016

Zadeva: **Odziv na predlog besedila 45. člena predloga Pravilnika o izvajanju Zakona o trošarinah**

Zveza: Vaše elektronsko sporočilo z dne 29. 8. 2016

Spoštovani,

v okviru javne razprave predloga Pravilnika o izvajanju zakona o trošarinah (v nadaljevanju: pravilnik) smo prejeli vaš odziv na predlog 45. člena pravilnika, s katerim se določa način obračunavanja trošarine za električno energijo. Vaš odziv in nov predlog besedila člena je bil pripravljen na podlagi sestanka, ki je bil dne 23. 8. 2016 v prostorih vaše družbe organiziran s predstavniki distributerjev in dobaviteljev električne energije končnim odjemalcem v Sloveniji.

V predlogu, ki ste ga nam posredovali, predlagate spremembe besedila 45. člena pravilnika. Naš odziv na vaš predlog vam posredujemo v spodnjem besedilu.

V predmetnem členu pravilnika se predlaga način obračunavanja trošarine za električno energijo, kot podrobnejšo ureditev načina obračunavanja, ki je določen v šestem odstavku 92. člena Zakona o trošarinah (Uradni list RS št. 47/2016; v nadaljevanju: zakon). S predmetnim odstavkom se v zakonu določa način določitve stopnje odjema za porabljeno električno energijo; stopnje odjema in znesek trošarine za posamezno stopnjo odjema električne energije so določene v 7. točki tretjega odstavka 92. člena zakona.

Z zakonom je bila uvedena nova ureditev načina obračunavanja trošarine za električno energijo s čimer je bil opuščen način obračunavanja trošarine za poslovno in neposlovno rabo električne energije, zaradi težav, ki so se izkazale v praksi pri dobaviteljih in distributerjih električne energije, in sicer pri razvrščanju odjemnih mest v poslovni in neposlovni odjem. Nova ureditev določa trošarino za štiri količinske stopnje odjema električne energije, določene na podlagi količin letne porabe električne energije. V prvi stopnji z letno porabo električne energije do 20 MWh se tako zajemajo v večji meri gospodinjski in manjši poslovni odjemalci. V drugi stopnji so zajeti poslovni odjemalci od 20 do 160 MWh. V tretji stopnji so zajeti večji poslovni odjemalci s porabo od 160 MWh do 10.000 MWh. Zadnja, četrta stopnja pa zajema odjem odjemalcev električne energije, ki so po svoji naravi energetsko intenzivni in njihova letna poraba znaša nad

10.000 MWh. V predlogu zakona, ki je bil posredovan v zakonodajni postopek, je bilo določeno, da bo podrobnejši način uvrščanja končnega odjemalca v odjemno skupino električne energije opredeljen v podzakonskem aktu, s čimer smo želeli doseči večjo prilagodljivost in možnost spreminjanja pravil glede uvrščanja uporabnikov v stopnje odjema, če bi se taka potreba izkazala pri izvajanju v praksi. Predlog ureditve se je pripravljal na podlagi sestankov z distributerji električne energije, s čimer smo bili seznanjeni s specifikami oblikovanja in načina posredovanja podatkov odjema električne energije dobaviteljem električne energije. Družba Elektro Ljubljana, podjetje za distribucijo električne energije, d.d. je v času javne razprave predloga zakona, za namen predstavitve našega predloga opravila usklajevalni sestanek, ki je potekal dne 5. maja 2016 in na katerega so bili vabljeni predstavniki dobaviteljev električne energije z namenom seznanitve s predlogom in določitve morebitne nove rešitve. Predstavljen predlog ureditve je predvideval uvrščanje končnih odjemalcev v stopnje odjema na podlagi mesečne predvidena porabe ali odčitkov porabe na odjemnem mestu na podlagi povprečne dnevne količine odjema električne energije.

V okviru javne razprave predloga zakona smo za predlagano ureditev, ki sicer z zakonom ni bila določena, določila pa naj bi se s podzakonskim aktom, po zgoraj navedenem sestanku prejeli pripombe dobaviteljev (Gen-I, trgovanje in prodaja električne energije, d.o.o., E 3, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, EKONOMIJA, d.o.o., Elektro energija d.o.o., Petrol, Slovenska energetska družba, d.d. in Energija plus, podjetje za trženje energije in storitev, d.o.o.), ki so predlagali, da bi se predlagana trošarinska lestvica nadomestila z lestvico, ki temelji na odjemnih skupinah za omrežnino, ki jih za posamezno merilno mesto opredeljuje Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/15 in 105/15). Predlagano oblikovanje odjemnih skupin za obračun trošarine za električno energijo nismo upoštevali iz razlogov, ki smo jih pojasnili v pisnem odzivu dobaviteljem. Obdavčitev rabe električne energije je določena z evropsko direktivo, t.j. Direktivo Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije. Slednja določa, da lahko države članice določijo diferencirane davčne stopnje, v primeru če so le-te odvisne od količinske ravni porabe električne energije. Diferenciacija trošarine glede na napetostni nivo, obratovalne ure ter vrsto odjema končnega uporabnika ni skladna kriterijem diferenciacije iz direktive, na to bi nas opozorila tudi Evropska komisija, ki presoja o skladnosti nacionalnega predpisa z evropsko direktivo, zaradi česar bi bila potrebna sprememba take diferenciacije in uskladitev z direktivo.

Nadalje smo v odzivu dobaviteljem pojasnili, da naj bi bodoči podzakonski akt določil način obračunavanja trošarine na električno energijo. V primeru mesečnega odčitka se bi poraba električne energije delila s številom dni, za katere se poraba odčita, s čimer bo znana vrednost dnevne porabe električne energije. Z zmnožkom dnevne porabe in številom dni v letu (365) bi na podlagi količine letne porabe električne energije se le-ta uvrstila v eno izmed stopenj odjema električne energije. V primeru predvidene porabe električne energije se bi predvidena poraba električne energije delila s številom dni, za katere se obračuna odjem električne energije. Z zmnožkom dnevne porabe in številom dni v letu (365) bi se na podlagi količine letne porabe električne energije le-ta uvrstila v eno izmed stopenj odjema električne energije. Pri letnem poračunu dejanske porabe električne energije, kjer je znan podatek dejanskega odjema električne energije, se bi znesek trošarine v primeru spremembe zneska trošarine na električno energijo znotraj obdobja odčitavanja obračunal z metodo linearne interpolacije s čimer je zagotovljeno, da sprememba trošarine ne vpliva na znesek trošarine zaradi načina odčitavanja porabe električne energije (dejanska poraba ali predvidena poraba električne energije). Z navedeno metodologijo se bi zagotovilo, da se uporabnikom električne energije obračuna trošarina glede na dejansko količino porabe električne energije, omogoča se prehajanje med stopnjami odjema in uvrstitev v stopnjo odjema ni odvisna od podatkov preteklega leta. V skladu

z dogovorom z distributerjem električne energije je bilo dogovorjeno, bo le-ta lahko zagotovil ustrezne podatke odjema, na podlagi katerih bi dobavitelj lahko obračunal trošarino na električno energijo.

Po posredovanju zakona v zakonodajni postopek v Državni zbor so bila s strani dobaviteljev izražena nestrinjanja glede navedene predlagane ureditve. Na zahtevo dobaviteljev je bil zato dne 6. junija 2016 sklican sestanek s predstavniki družb dobaviteljev in distributerjev električne energije, na katerem je bil usklajen vsebinski predlog načina uvrščanja končnih odjemalcev v odjemne skupine. Z zahtevo dobaviteljev, da se ureditev glede načina obračunavanja trošarine določi že v zakonu, je bil oblikovan in vložen amandma na 92. člen zakona. Na sestanku prisotni predstavniki dobaviteljev, ki so podali pripombe na predlog zakona, so predlagali, da se odjemna mesta v odjemne stopnje ne uvršča na podlagi dejanskih podatkov porabe z odčitki na odjemnem mestu, pač pa se odjemalce v odjemne stopnje uvrsti enkrat letno. V 92. členu se tako opredeljuje način obračuna trošarine za električno energijo, ki se v tekočem letu obračuna za stopnjo odjema, na podlagi podatkov preteklega koledarskega leta. Dobavitelj električne energije končnemu odjemalcu obračunava trošarino za električno energijo za stopnjo odjema, v katero se končni odjemalec uvršča na podlagi količinskega odjema električne energije v preteklem koledarskem letu. Enako trošarino na podlagi stopnje odjema preteklega koledarskega leta obračuna končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti električno energijo pridobi v drugi državi članici ali jo uvozi ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji oziroma proizvajalec, ki električno energijo proizvede za pokrivanje lastnih potreb ali jo dobavi drugi osebi za njeno končno porabo. Trošarinski zavezanec, ki je dobavitelj končnim odjemalcem ali končni odjemalec ali proizvajalec električne energije, v januarju na podlagi letne količine odjema električne energije preveri stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto in obračuna razliko trošarine, če ugotovi da se poraba električne energije za preteklo leto uvršča v stopnjo odjema, ki ima različen znesek trošarine od zneska trošarine, ki je bila obračunana v preteklem koledarskem letu. Obračun razlike trošarine trošarinski zavezanec opravi znotraj tekočega leta, pri spremembi na odjemnem mestu med koledarskim letom, kot je na primer prenehanje dobave na odjemnem mestu, sprememba lastnika odjemnega mesta, prenehanje proizvodnje električne energije.

V skladu z zakonsko ureditvijo načina uvrščanja odjemnih mest električne energije v odjemne stopnje za obračun trošarine za električno energijo je bila pripravljena ureditev v 45. členu pravilnika.

Vaš predlog, s katerim predlagate spremembo ureditve 45. člena pravilnika, bi pomenil določitev odjemne stopnje za odjemno mesto ob vsakokratnem odčitku stanja števca. S tem bi se lahko zagotovilo, da bodo obračuni trošarine za dobavljeno električno energijo po stanjih za končnega odjemalca pregledni, le-ta bo lahko s pregledom računa vedno preverili pravilnost obračuna trošarine.

Pojasnjujemo, da je bila vaša predlagana rešitev načina določitve odjemne stopnje za končne uporabnike predvidena in usklajena s predstavniki distributerjev električne energije in že pojasnjena dobaviteljem. Vendar pa naknadno dogovorjena določba določa ugotavljanje letnih količin odjema električne energije, zato bi bilo potrebno, ne glede na sprotno uvrščanje odjemnih mest v odjemne stopnje po podatkih odčitka, tudi letno preveriti stopnjo odjema na podlagi letnih podatkov.

V šestem odstavku 92. člena zakona je določeno, da se določitev stopnje odjema za posamezno odjemno mesto v tekočem koledarskem letu opravi na podlagi podatka o porabi električne energije na tem odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu. Trošarinski

zavezanec v mesecu januarju preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar.

Odčitek porabe električne energije na odjemnem mestu, kot predlagate, se lahko šteje za spremembo na odjemnem mestu, s čimer se lahko med koledarskim letom opravi preverjanje pravilnosti uvrstitve v stopnjo odjema za posamezno odjemno mesto v tekočem letu in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine, za mesec, v katerem je ugotovljena dejanska stopnja odjema. Slednje pa ne pomeni, da ni potrebno preveriti pravilnost uvrstitve odjemnega mesta v stopnjo odjema na podlagi letnih podatkov.

Vaše pripombe zaradi navedenega ne moremo upoštevati, saj menimo da bi bilo na podlagi vašega predloga načina obračunavanja trošarine v pravilniku in zakonske določbe potrebno dvakratno preverjanje uvrščanje odjemnega mesta v stopnjo odjema električne energije.

Zadnje besedilo predloga člena je oblikovano na način, da sledi okviru zakonske določbe šestega odstavka 92. člena. V predlogu člena je dodana možnost, da se letnega poračuna trošarine za odjemno mesto ne izvede, če se na podlagi podatka o porabi električne energije spremeni stopnja odjema, vendar je za stopnje odjema določen enak znesek trošarine. S 1. oktobrom 2016 se na podlagi drugega odstavka 116. člena za IV. stopnjo spreminja znesek trošarine in sicer velja trošarina v višini 1,80 evra za eno megavatno uro električne energije. Za I.- III. stopnjo pa je ohranjena trošarina v višini 3,05 evra za eno megavatno uro električne energije. S slednjim se omogoča poenostavitev pri naknadnem letnem ugotavljanju stopnje odjema in poračunavanju trošarine.

Besedilo zadnjega predloga pravilnika vam posredujemo v prilogi dopisa.

V zvezi z vašo pripombo glede uporabe pojma »električna energija« v pravilniku, za katerega menite da bi se moral nadomestiti s pojmom »elektrika« pojasnjujemo, da pojem izhaja iz zakona, ki ureja trošarine. Energetski zakon (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15), na katerega se sklicujete uporablja v besedilu členov oba termina in sicer "električna energija" in "elektrika".

Prosimo vas, da z vsebino dopisa seznanite vse predstavnike dobaviteljev in distributerjev električne energije, udeležene na sestanku, ki je potekal dne 23. 8. 2016 v prostorih vaše družbe.

S spoštovanjem,

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
06
Ljubljana

Pripravila:
mag. Brigita Škafar, podsekretarka

mag. Irena Popovič
generalna direktorica

Priloga:
- besedilo 46. člena predloga Pravilnika o izvajanju Zakona o trošarinah

45. člen
(obračunavanje trošarine za električno energijo)

(1) Trošarinski zavezanec za električno energijo iz prvega odstavka 90. člena ZTro-1 določi stopnjo odjema električne energije iz 7. točke tretjega odstavka 92. člena ZTro-1, v tekočem koledarskem letu za porabo električne energije na odjemnem mestu ali porabo proizvedene električne energije na podlagi podatka o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu, iz podatka količine dobave na odjemnem mestu ali podatka količine proizvedene električne energije.

(2) Trošarinski zavezanec v mesecu januarju tekočega leta – na podlagi podatka o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu – preveri pravilnost uvrstitve porabe odjemnega mesta ali porabe proizvedene električne energije v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto in opravi poračun trošarine za preteklo koledarsko leto, če se na podlagi podatka o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu spremeni stopnja odjema. Trošarinski zavezanec opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar.

(3) Trošarinskemu zavezancu iz 1. točke prvega odstavka 90. člena ZTro-1 podatek o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu za posamezno odjemno mesto zagotovi distributer električne energije.

(4) Trošarinski zavezanec iz 2. in 3. točke prvega odstavka 90. člena ZTro-1 pridobi podatek o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu iz letne količine električne energije, iz mesečnih obračunov trošarine za električno energijo – za preteklo koledarsko leto.

(5) Če je bila na odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu poraba 0 MWH ali proizvajalec električne energije v preteklem koledarskem letu ni proizvedel električne energije ali gre za novo odjemno mesto, ki nima podatka o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu, se poraba na odjemnem mestu ali poraba proizvedene električne energije v tekočem koledarskem letu uvrsti v I. stopnjo odjema. Ne glede na prejšnji stavek lahko dobavitelj določi stopnjo odjema za novo odjemno mesto, če razpolaga s podatkom ocenjene letne količine električne energije iz pogodbe o nakupu in prodaji električne energije, sklenjene s končnim odjemalcem električne energije.

(6) Za trošarinskega zavezanca iz 3. točke prvega odstavka 90. člena ZTro-1, ki električno energijo hkrati odjema iz omrežja in električno energijo proizvaja za pokrivanje lastnih potreb, je letna količina porabe električne energije v preteklem koledarskem letu seštevek v koledarskem letu proizvedene in dobavljene električne energije. Proizvajalec električne energije v mesecu januarju tekočega leta – na podlagi podatka o dobavi električne energije na odjemnem mestu in proizvodnji električne energije v preteklem koledarskem letu preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema ter opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine. Obračunu trošarine iz prejšnjega stavka priloži dokazila o dobavljeni količini električne energije za preteklo koledarsko leto.

(7) Za spremembo na odjemnem mestu v skladu s šestim odstavkom 92. člena ZTro-1 se šteje sprememba plačnika na odjemnem mestu, menjava dobavitelja na odjemnem mestu, prehod odjemnega mesta na oskrbo distribucijskega operaterja, začasno ali stalno prenehanje dobave električne energije na odjemnem mestu, odklop odjemnega mesta ali prenehanje proizvodnje električne energije. Trošarinski zavezanec ob spremembi preveri pravilnost uvrstitve porabe in obračuna razliko trošarine v skladu s šestim odstavkom 92. člena ZTro-1.

Distribucijski operater v primeru spremembe iz tega odstavka, razen v primeru začasnega ali stalnega prenehanja dobave električne energije na odjemnem mestu in odklopa odjemnega mesta posreduje trošarinskem zavezancu informacijo, da gre za spremembo na odjemnem mestu ter ocenjeno letno porabo električne energije za tekoče koledarsko leto, ki je izračunana na osnovi povprečne dnevne porabe obračunane v obdobju od začetka koledarskega leta do datuma spremembe na odjemnem mestu, pomnožene s 365 dni. Na podlagi ugotovljene količine električne energije iz prejšnjega stavka, se odjemno mesto uvrsti v stopnjo odjema, do konca koledarskega leta oziroma do naslednje spremembe na odjemnem mestu.

(8) Ne glede na določbe tega člena, trošarinski zavezanec ne opravi poračuna trošarine, če se na podlagi podatka o porabi električne energije spremeni stopnja odjema, vendar je za stopnje odjema določen enak znesek trošarine.